

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 25 listopada 2019 r.

ZP-KNPS.431.7.10.2019.EL

Pani
Małgorzata Twardziszewska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Podgórzynie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 23-25 września 2019 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1464), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092 ze zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.) zespół kontrolerów: Ewa Lasota - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Natalia Szczecińska – starszy specjalista, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Podgórzynie z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia 23 września 2019 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 23 września 2019 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających

z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2018 r. do dnia 23 września 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2019 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie w dniu 14 października 2019 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Małgorzata Twardziszewska powołana na stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie z dniem 15.05.1990 r.

Pani Małgorzata Twardziszewska ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Burmistrz Gminy Podgórzyń upoważnił:

1. Panią Małgorzatę Twardziszewską – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie na podstawie:

- Upoważnienia z dnia 4 maja 2004 r. do prowadzenia postępowań w indywidualnych sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
- Upoważnienia z dnia 1 sierpnia 2008 r. do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
- Upoważnienia nr GOPS 077.1.2014 z dnia 12 czerwca 2014 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach o zasiłki dla opiekunów.
- Upoważnienia nr GOPS 077.6.2014 z dnia 16 lipca 2014 r. do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników.
- Pełnomocnictwa z dnia 7 września 2017 r. do występowania w imieniu organu właściwego dłużnika do Ministra Cyfryzacji z wnioskiem o udostępnienie danych lub informacji w zakresie posiadania prawa jazdy.

2. ██████████ – inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie na podstawie :

- Upoważnienia nr 077.6.2016 z dnia 4 lipca 2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów oraz do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, na czas nieobecności Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie.
- Upoważnienia nr 077.7.2016 z dnia 4 lipca 2016 r. do prowadzenia postępowań w indywidualnych sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, na czas nieobecności Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie.
- Upoważnienia nr 077.5.2016 z dnia 4 lipca 2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, na czas nieobecności Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie.
- Upoważnienia nr 077.8.2016 z dnia 4 lipca 2016 r. do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.
- Pełnomocnictwa z dnia 7 września 2017 r. do występowania w imieniu organu właściwego dłużnika do Ministra Cyfryzacji z wnioskiem o udostępnienie danych lub informacji w zakresie posiadania prawa jazdy.

3. ██████████ inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie na podstawie :

- Upoważnienia nr 077.4.2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. do prowadzenia postępowań w indywidualnych sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych należących do właściwości gminy.
- Upoważnienia nr 077.5.2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

4. ██████████ – inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie na podstawie :

- Upoważnienia nr 077.2.2014 z dnia 12 czerwca 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji

administracyjnych, na czas nieobecności Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie.

Ponadto uchwałą Rady Gminy Podgórzyn nr XXXVI/336/09 z dnia 30 marca 2009 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie została imiennie upoważniona do prowadzenia indywidualnych spraw wobec dłużników alimentacyjnych oraz wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

- Pani Małgorzata Twardziszewska – Kierownik GOPS w Podgórzynie od 15 maja 1990 r.,
- ██████████ – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, ██████████
- ██████████ – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- ██████████ - inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, zatrudniony na tym stanowisku ██████████

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.),
2. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),
3. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek

- rodziny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497),
4. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670),
 5. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467),
 6. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.),
 7. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.),
 8. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2204 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniała i wyjaśnień udzielała:

1. Kierownik Ośrodka – Pani Małgorzata Twardziszewska.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Podgórzynie został utworzony na mocy Uchwały Nr XV/50/90 Gminnej Rady Narodowej w Podgórzynie z dnia 24.04.1990 r.

Jednostką kieruje Pani Małgorzata Twardziszewska, zatrudniona na stanowisku Kierownika od dnia 15.05.1990 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XXII/197/04 Rady Gminy Podgórzyn z dnia 27 października 2004 r.

Ponadto Ośrodek działał w oparciu o Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2016 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 11 kwietnia 2016 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że: *„Informowanie o nowym okresie zasiłkowym odbywa się w następujący sposób:- informacje na tablicach OPS-u, Urzędu Gminy /plakaty informacyjne/, -Informacja na BIP Gminy Podgórzyn/zakładka Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej/, - Informacja na decyzjach przyznających prawo do świadczeń rodzinnych o okresach zasiłkowych, - informacja udzielana przez pracowników realizujących*

świadczenia, - informacje udzielane w środowisku lokalnym przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny”.

(dowód: akta kontroli, str.55)

Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w formie gotówkowej, w formie przekazu pocztowego oraz w formie przelewu na konto bankowe świadczeniobiorcy.

Godziny pracy Ośrodka: poniedziałek - piątek 7³⁰ - 15³⁰.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2018/2019, do 12.09.2019 r., do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie wpłynęło 445 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 2 wnioski.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Podgórzynie wypłacono 4 202 zasiłki rodzinne, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 1 140,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 2 798,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 264,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 2 649 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 19,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 120
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 141,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 84,

- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 11,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 247,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 200,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły - 33,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 360,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 558.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 3 639 zasiłków pielęgnacyjnych, 389 świadczeń pielęgnacyjnych, 91 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 38 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 158 świadczeń rodzicielskich.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 świadczenia rodzinne pobierało 541 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 221 rodzin w tym:

- na 1 dziecko – 108,
- na 2 dzieci – 74,
- na 3 dzieci – 32,
- na 4 i więcej dzieci – 7.

W okresie od 1.10.2018 r. do 12.09.2019 r. Ośrodek wydał 476 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 35 decyzji odmownych z powodu przekroczenia kryterium dochodowego.

Od treści wydanych decyzji jedna strona złożyła odwołania do organu II instancji. Organ II instancji utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1.L.W.** – 1820/2019 z dnia 30.01.2019 r.,
- 2.M.S.** – 1842/2019 z dnia 16.05.2019 r.,
- 3.P.B.** – 1836/2/2019 z dnia 29.03.2019 r.,
1836/1/2019 z dnia 29.03.2019 r.,
1836/2/2019 z dnia 29.03.2019 r.,
- 4.N.R.** – 1855/2/2019 z dnia 12.08.2019 r.,

1855/1/2019 z dnia 12.08.2019 r.,
1855/2019 z dnia 12.08.2019 r.,
5.P.P. – 1535/2/2019 z dnia 10.05.2019 r.,
1535/2019 z dnia 10.05.2019 r.,
6.M.P. – 1535/1/2019 z dnia 10.05.2019 r.,
7.T.M. – 783/1/2018 z dnia 31.08.2018 r.,
8.A.K. – 1372/2018 z dnia 22.08.2018 r.,
9.D.K. – 273/2018 z dnia 3.10.2018 r.,
10.A.F. – 1330/2018 z dnia 16.10.2018 r.,
11.N.F. – 1654/2/2018 z dnia 22.08.2018 r.,
12.Z.Ch. – 1177/2018 z dnia 19.10.2018r.,
13.M.J. – 1588/2/2018 z dnia 4.09.2018 r.,
14.B.Ł. – 1857/2019 z dnia 30.08.2019 r.,
15.M.B. – 1816/1/2019 z dnia 13.02.2019 r.,
1816/2019 z dnia 18.01.2019 r.,
16.J.H. – 1748/2018 z dnia 16.04.2019 r. ze zm.,
17.R.K. – 1830/2/2019 z dnia 28.02.2019 r.,
1830/1/2019 z dnia 28.02.2019 r.,
1830/2019 z dnia 28.02.2019 r.,
18.S.K. – 1817/1/2019 z dnia 14.02.2019 r.,
1817/2/2019 z dnia 18.03.2019 r.,
19.M.Sz. – 932/3/2018 z dnia 27.08.2018 r.,
20.E.N. – 1742/2019 z dnia 22.02.2019 r.,
1742/2/2018 z dnia 24.09.2018 r.,
21.K.E.H. – 930/1/2018 z dnia 28.08.2018 r.,
22.P.Cz. – 1528/1/2018 z dnia 8.11.2018 r.,
1528/1/2019 z dnia 4.09.2019 r.,
23.E.D. – 1455//2018 z dnia 22.08.2018 r.,
24.A.L. – 1045/2018 z dnia 8.11.2018 r.,
25.A.H. – 107/2018 z dnia 27.08.2018 r.,
26.K.B. – 1706/2018 z dnia 6.11.2018 r.,
27.K.Ś. – 580/1/2018 z dnia 23.11.2018 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 43 zasiłków rodzinnych oraz 61 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:

- urodzenia dziecka – 5,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 3,
- samotnego wychowywania dziecka – 2,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 14,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego –6,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 25,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 5,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 5 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 5 świadczeń rodzicielskich.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Podgórzynie, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała informację o uzyskanych dochodach, akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie.

GOPS w Podgórzynie samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpisy zupełne aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach dotyczących przyznania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnią osobę niepełnosprawną – błędnie oznaczono stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby niepełnosprawnej, zamiast osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. zasiłek pielęgnacyjny przysługuje m.in. niepełnosprawnemu dziecku. Natomiast na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych następuje odpowiednio na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej (...). W związku powyższym stroną postępowania jest osoba niepełnosprawna, a nie jej przedstawiciel i to ona jest adresatem decyzji reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wniosek o zasiłek pielęgnacyjny jest składany przez osobę uprawnioną do reprezentowania dziecka. W sentencji decyzji zawarto sformułowanie, że świadczenie przyznajemy dla osoby niepełnosprawnej - dziecka, reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego lub inną osobę uprawnioną do reprezentowania dziecka.

W polu adresowym decyzji wskazana jest osoba składająca wniosek (rodzic) nie zaś osoba uprawniona. Wynika to z ograniczeń nałożonych przez system dziedziny przeznaczony do obsługi świadczeń. Jednocześnie wyjaśniam, że poczynimy starania by w przyszłości postępować zgodnie z zaleceniami.”

(dowód: akta kontroli, str. 61)

2. W sprawie nr 12 (Z.Ch.) przyznano specjalny zasiłek opiekuńczy nie weryfikując wysokości składki zdrowotnej za rok 2017 członka rodziny pobierającego świadczenia z ZUS, a tym samym nie ustalono poprawnego dochodu rodziny. Analogicznie w sprawie nr 27 (K.Ś.) przyznano świadczenia w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego nie weryfikując wysokości składki zdrowotnej za rok 2017 członka rodziny pobierającego świadczenia z ZUS, a tym samym nie ustalono poprawnego dochodu rodziny.

Zgodnie z art. 23 b ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:

- a) dochodu,
 - b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
 - c) należnego podatku;
- oraz informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Zgodnie z wyjaśnieniami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dla następujących kategorii osób i odpowiadających im kodów tytułu ubezpieczenia:

- emeryci i renciści (kod tytułu ubezpieczenia 25 00, 25 01);
- osoby pobierające zasiłek lub świadczenie przedemerytalne (kod tytułu ubezpieczenia 09 40, 09 41);
- osoby pobierające nauczycielskie świadczenie kompensacyjne (kod tytułu ubezpieczenia 26 00, 26 01),

nie jest obecnie możliwe przekazywanie przez ZUS, w ramach usługi Z1 CSIZS Emp@tia, drogą elektroniczną, danych o składce na ubezpieczenie zdrowotne wnioskodawcy i członków jego rodziny, ubiegającego się o uzależnione od kryterium dochodowego świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a od 1 kwietnia 2016 r. o świadczenie wychowawcze. W odpowiedzi na zadane, w ramach usługi Z1, zapytanie organu właściwego o wysokość składki zdrowotnej danej osoby, jeśli osoba ta będzie ubezpieczonym z ww. kategorii, odpowiedź wygenerowana w ramach usługi Z1, będzie zawierała informację w szczególności o kodzie tytułu ubezpieczenia, nazwie tytułu ubezpieczenia, dacie uzyskania uprawnień do danego tytułu ubezpieczenia., oraz kwocie składki (najczęściej kwota składki wskazana w tej pozycji będzie wynosiła 0).

W odniesieniu do ww. kategorii ubezpieczonych i odpowiadających im kodów ubezpieczenia (tj. kodów 25 00, 25 01, 09 40, 09 41, 26 00, 26 01), niezależnie od wartości składki podanej w ww. informacji pozyskanej w ramach usługi Z1, organ właściwy faktyczną wysokość składki zdrowotnej niezbędną do prawidłowego ustalenia dochodu, powinien ustalić w drodze pisemnej, poprzez wniosek do najbliższej jednostki ZUS (w tym np. poprzez wniosek zbiorczy obejmujący wiele osób).

Ponadto w sprawie nr 27 (K.Ś.) przyznano świadczenie rodzinne w tym dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły, pomimo iż w aktach sprawy brak było zaświadczenia albo oświadczenia potwierdzającego tymczasowe zameldowanie ucznia.

Zgodnie z § 7 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. ustalając prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-5, również odpowiednio zaświadczenie albo oświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 12 (Z.Ch.) wyjaśnił:

„W sprawę Pana Z.Ch. pracownik (...) z powodu natłoku obowiązków nie wystąpił do ZUS ze stosownym zapytaniem. Pomimo tego wysokość składek zdrowotnych nie ma wpływu na prawo do przyznanego już świadczenia. Niezwłocznie wystąpimy do ZUS ze stosownym zapytaniem”.

(dowód: akta kontroli, str. 63)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 27 (K.Ś.) wyjaśnił:

„ W trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego na okres zasiłkowy 2018/2019 pracownik ośrodka ujął w dochodach rodziny rentę Pani K.Ś. oraz stypendium szkolne przyznane dla córki wnioskodawczyni – A.L. Dochód przeliczony na członka trzyosobowej rodziny wyniósł 295,20 zł. (...) Wiedząc, że ujęcie w dochodach składki na ubezpieczenie zdrowotne nie zmieni w żaden sposób prawa do zasiłku rodzinnego pracownik zaniechał wystąpienia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podanie ww. składki nie chcąc przedłużać procedury rozpatrywania wniosku. Jednocześnie w przyszłości pracownicy będą dopełniać wszystkich procedur w tym wystąpień do ZUS, niezbędnych do skompletowania dokumentów w celu ustalenia rzeczywistej kwoty dochodu wnioskodawcy.

Pani K.Ś. dołączyła do wniosku zaświadczenie ze szkoły córki A.L. o uczęszczaniu do szkoły i zamieszkiwaniu w szkolnym internacie, załączyła również odcinek wpłaty na pokrycie kosztów zamieszkania i wyżywienia w internacie. Pracownik (...) przyjął za pewnik tymczasowe zameldowanie córki Pani K.Ś. (...) Pracownik weryfikujący w świetle załączonych dokumentów nie miał świadomości o braku zameldowania córki Pani K.Ś. ”.

(dowód: akta kontroli, str. 65)

3. W sprawie nr 14 (B.Ł.) błędnie ustalono początkowy okres przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Z akt sprawy wynika, iż wniosek o ustalenie stopnia niepełnosprawności dla pełnoletniej osoby, został złożony w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w dniu 14.06.2019 r. W dniu 23.07.2019 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Jeleniej Górze wydał orzeczenie [REDAKTOWANE] zaliczając ww. osobę do znacznego stopnia niepełnosprawności, a ustalony stopień datuje się od 14.06.2019 r. Ośrodek przyznał Pani B.Ł. specjalny zasiłek opiekuńczy od 2.08.2019 r., czyli od dnia złożenia wniosku o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, zamiast od dnia 14.06.2019 r. czyli od dnia złożenia wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności i daty ustalenia niepełnosprawności w stopniu znacznym.

Zgodnie z art. 24 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od

miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik działu świadczeń rodzinnych (...) wydał decyzję przyznającą specjalny zasiłek opiekuńczy od dnia 2.08.2019 r. ze względu na taką samą datę złożenia wniosku o przyznanie ww. świadczenia oraz na datę zameldowania czasowego na terenie naszej gminy <tj. od 2.08.2019 r. >. (...) [REDAKTION]

[REDAKTION] (...)

W wyniku wydania decyzji przyznającej SZO od 2.08.2019 r. Pani B.Ł. otrzymała świadczenie za nie pełny okres uprawniający do jego pobierania. Zgodnie z zapisem ustawy o świadczeniach rodzinnych świadczenia uzależnione od niepełnosprawności przyznawane są od dnia złożenia wniosku na komisję lekarską w przypadku gdy wniosek o ustalenie świadczenia jest złożony przed upływem 3 miesięcy od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności. Świadczenie za okres od 14.06.2019 r. do 1.08.2019 r. zostanie wypłacone klientowi w najbliższym możliwym terminie”.

(dowód: akta kontroli str. 67)

4. W sprawie nr 16 (J.H.) analogicznie jak w sprawie nr 14 (B.Ł.) błędnie ustalono początkowy okres przysługiwania świadczenia pielęgnacyjnego. Z akt sprawy wynika, iż wniosek o ustalenie stopnia niepełnosprawności dla [REDAKTION] został złożony w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w dniu 21.03.2018 r. [REDAKTION] Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Jeleniej Górze wydał orzeczenie [REDAKTION], zaliczając ww. osobę do znacznego stopnia niepełnosprawności, a ustalony stopień datuje się od 21.03.2018 r. Ośrodek przyznał Panu J.H. świadczenie pielęgnacyjne od 1.04.2018 r., czyli od miesiąca złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, zamiast od dnia 21.03.2018 r. czyli od dnia złożenia wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności i daty ustalenia niepełnosprawności w stopniu znacznym.

Zgodnie z art. 24 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od

miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wniosek został przekazany do rozpatrzenia nowemu pracownikowi (...) Poprzez niedopatrzenie pracownik przyznał świadczenie od miesiąca złożenia wniosku zamiast od dnia złożenia wniosku na komisję lekarską. Świadczenie za okres od 21.03.2018 r. do 31.03.2018 r. zostanie wyrównane klientowi w najbliższym możliwym terminie”.

(dowód: akta kontroli str.69)

5. W sprawie nr 19 (M.Sz.) organ przyznał stronie m. in. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na dwójkę dzieci pomimo, iż wnioskodawczyni nie zawnioskowała o ww. świadczenia. Ponadto organ nie rozstrzygnął w sprawie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem z miejsca zamieszkiwania do miejscowości w której znajduje się szkoła na syna F.Sz. mimo, iż strona zawnioskowała o ww. dodatek.

Na mocy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Art. 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Rozstrzygnięcie powinno być sformułowane ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczne i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie Pani M.Sz., we wniosku o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania (na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły) na małoletniego P.Sz. został on zaznaczony, jednak nie został przyznany, ponieważ świadczenie to przysługuje dziecku które uczy się w szkole ponadpodstawowej bądź artystycznej. Małoletni pobiera naukę w szkole specjalnej w Jeleniej Górze, do której dowożony jest transportem gminnym. (...) zaistniała sytuacja wynikała z przeoczenia pracownika w momencie pomocy w wypełnianiu przez

świadczeniobiorcę wniosku. Klientka nieprawidłowo zaznaczyła dodatek na dojazdy dla P.Sz. zamiast na wielodzietność. W przypadku F.Sz. pominęła powyższe świadczenie. Świadczenia zostały przyznane ze stanem faktycznym rodziny. Klient został wezwany i uzupełnił wniosek. W chwili obecnej jest poprawnie. Wniosek nie został poprawiony we wcześniejszym terminie z uwagi na natłok obowiązków pracownika. Świadczenie zostało przyznane przed uzupełnieniem wniosku ze względu na złą sytuację materialno-bytową rodziny. Pani M.Sz. stawiała się na wezwanie tutejszego Ośrodka w dniu 23.09.2019 r. i poprawiła wniosek”.

(dowód: akta kontroli, str. 71)

6. W sprawie nr 15 (M.B.) w uzasadnieniu decyzji dotyczącej świadczenia pielęgnacyjnego nie wskazano, dlaczego świadczenie przyznano od 16.01.2019 r.

Art. 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Mając powyższe na uwadze, powinna ona być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości. Uzasadnienie faktyczne i prawne decyzji powinno zawierać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) Świadczenie pielęgnacyjne zostało przyznane od dnia 16.01.2019 r. ponieważ wnioskodawczyni zrezygnowała z zatrudnienia w dniu 15.01.2019 r. Pani Magdalena została poinformowana przy składaniu wniosku, że świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w przypadku rezygnacji z zatrudnienia i nie może być przyznane wcześniej jak od 16.01.2019 r. Pracownik sporządzający decyzję ze względu na natłok pracy nie uzasadnił decyzji w wyczerpujący sposób. W przyszłości uzasadnienia decyzji będą sporządzane z większą starannością i dbałością o szczegóły”.

(dowód: akta kontroli, str. 73)

7. W sprawie nr 23 (E.D.) oraz nr 24 (A.L.) nieprawidłowo ustalono dochody rodziny. Weryfikując dochód nie skompletowano dokumentów niezbędnych do wyliczenia dochodu utraconego (brak dokumentu zawierającego wysokość utraconego dochodu). Powyższe nie miało wpływu na prawidłowość przyznanego świadczenia.

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w § 5 pkt 3 lit. g precyzuje, iż ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również dokumenty w tym oświadczenie, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

W myśl art. 24a ust 2 ww. ustawy w przypadku, gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Ponadto w sprawie nr 23 (E.D.) stwierdzono, iż w podstawie prawnej przywołano błędny publikator ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 23 zamiast t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1257.

W związku z tym, iż w dniu 7 stycznia 2016 r. ogłoszono Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 grudnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 23) od tych dat należy wskazywać ww. publikatory.

Art. 107 K.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji. Organ administracji publicznej powinien także podać miejsce publikacji tekstu pierwotnego lub jednolitego tekstu aktu oraz wskazać dane dotyczące ostatniej nowelizacji aktu.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 23 (E.D.) wyjaśnił:

„W sprawie Pani E.D. pracownik rozpatrujący wniosek (...) nie zauważył, że w podstawie prawnej dotyczącej KPA wpisana jest nieaktualna podstawa prawna (powinno być: Dz. U. z 2017 r., poz. 1257). Błąd wystąpił z przeoczenia (...).

W sprawie dokumentu potwierdzającego wysokość dochodu utraconego Pana R.B. w aktach sprawy znajduje się jedynie świadectwo pracy. Klient został wezwany w dniu 24.09.2019 r. (w trakcie kontroli) do dostarczenia brakujących dokumentów PIT-11. Dokumenty zostały dostarczone następnego dnia, ponowna weryfikacja dochodu rodziny wykazała, że dochód został policzony prawidłowo (...)”.

(dowód: akta kontroli, str. 75)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 24 (A.L.) wyjaśnił:

„Pracownik działu świadczeń rodzinnych (...) rozpatrując wnioski o przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego na okres zasiłkowy 2018/2019 Pani A.L. ustalając dochód rodziny na podstawie informacji z bazy ZUS, informacji z e-podatki oraz załączonych dokumentów, tj. świadectwa pracy z Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze, umowy o pracę z Kancelarią Radców Prawnych, zaświadczenia o zarobkach oraz PIT-11 za 2017 rok z Kancelarii Radców Prawnych. Dochód za 2017 rok pochodzący z zatrudnienia w Sądzie Rejonowym został utracony na podstawie świadectwa pracy oraz z bazy danych ZUS. W trakcie kontroli wezwano Panią A. L. do dostarczenia PIT-11 za 2017 rok z Sądu Rejonowego w celu potwierdzenia kwoty dochodu utraconego. Po otrzymaniu ww. dokumentu stwierdzono, że dochód został policzony prawidłowo. W przyszłości pracownik zobowiązuje się do pozyskiwania wszelkich dokumentów istotnych do potwierdzenia dochodu utraconego/uzyskanego w trakcie postępowania ustalającego prawo do zasiłku rodzinnego”.

(dowód: akta kontroli, str.77)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane

jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Podgórzynie, w okresie zasiłkowym 2018/2019 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 2 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 2 spraw:

1.K.P., 2.J.B.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr ubezpieczenia zagranicznego, nr PESEL, ostatni adres zamieszkania członka rodziny za granicą oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny. Ustalając stan cywilny wnioskodawcy w przypadku osoby rozwiedzionej dołączano odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej lub członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu zamieszkania lub podjęcia zatrudnienia, załączano oświadczenie pod odpowiedzialnością karną ze wskazaniem dat pobytu poza granicami Polski. We wnioskach wskazywano okres pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawie nr 1 (K.P.) błędnie przekazano wniosek w sprawie ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego dla pełnoletniej osoby niepełnosprawnej celem ustalenia czy w ww.

sprawie mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W związku z wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 8 marca 2001 r. w sprawie C-215/99 (Jauch), świadczenia takie jak zasiłek pielęgnacyjny przewidziany w art. 16 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ma charakter świadczenia chorobowego - w przypadku zasiłku pielęgnacyjnego dla osób dorosłych lub dla osób, które ukończyły 75 rok życia. Ponadto jest to świadczenie o charakterze osobistym i przysługuje osobie wnioskującej zgodnie z ustawodawstwem, któremu ta osoba podlega.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie Pani K.P z uwagi na natłok obowiązków pracownik działu świadczeń rodzinnych nie zauważył, że w uzasadnieniu decyzji DUW we Wrocławiu [REDAKTOR] [REDAKTOR] jest zawarty zapis o wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 8 marca 2001 r. w sprawie C-215/99, że świadczenie takie jak zasiłek pielęgnacyjny przewidziany w art. 16 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ma charakter świadczenia chorobowego – w przypadku zasiłku pielęgnacyjnego dla osób dorosłych lub dla osób które ukończyły 75 rok życia. Ponadto jest to świadczenie o charakterze osobistym i przysługuje osobie niepełnosprawnej (nie rodzicowi ani opiekunowi) zgodnie z ustawodawstwem, któremu ta osoba podlega. Pracownik zastosował art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych i przekazał wniosek do rozpatrzenia wojewodzie”.

(dowód, akta kontroli, str.79)

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Podgórzynie od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 158 świadczeń z tytułu zasiłku dla opiekuna.

W okresie tym wydał 8 decyzji administracyjnych. Od treści wydanych decyzji strony nie wniosły odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1.M.K. – 1407/2014 z dnia 25.07.2014 r.,

1407/2018 z dnia 5.11.2018 r.,

2.Z.Z. – 1406/2014 z dnia 23.07.2014r.,

1406/2018 z dnia 5.11.2018 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, z nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wnioski składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2018/2019 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 90 osobom z 76 rodzin.

W okresie tym wypłacono 992 świadczenia, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 869 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 123 świadczenia,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

W okresie od 1.10.2018 r. do 12.09.2019 r. Ośrodek wydał 88 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym 5 decyzji odmownych. Od treści wydanych decyzji żadna osoba nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 8 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 5 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców. Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

Kontroli poddano dokumentację do decyzji o następujących numerach:

1.P.K. – 1368.FA.2018 z dnia 26.10.2018 r.,

2.B.Sz. – 233.1.FA.2018 z dnia 5.11.2018 r.,

3.D.K. – 1021.FA.2018 z dnia 8.10.2018 r.,

4.S.R. – 1225.FA.2018 z dnia 9.10.2018 r.,

5.N.P. – 452.FA.2018 z dnia 5.10.2018 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające

bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

W przypadku, gdy osoba uprawniona w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy nie otrzymywała alimentów albo otrzymywała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 1 (P.K.) przyznając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie wezwano strony do przedstawienia zaświadczenia z Urzędu Skarbowego potwierdzającego dochody osiągnięte 2017 r., w sytuacji gdy system emp@tia wskazał, iż ww. osoba nie rozliczyła się z dochodów osiągniętych w 2017, a tym samym błędnie ustalono dochody rodziny.

W myśl art. 2 pkt 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to dochód rodziny, o którym mowa w przepisach o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z art. 15a ust. 5 ww. ustawy w przypadku braku możliwości samodzielnego uzyskania przez organ właściwy

lub wojewodę informacji lub zaświadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 1a, 3 oraz w art. 15 ust. 8a pkt 1 lit. a, b, e, g, h oraz m, z przyczyn nieleżących po stronie tego organu, organ właściwy wierzyciela wzywa osobę uprawnioną albo jej przedstawiciela ustawowego do przedstawienia tych informacji.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie Pani P.K. pracownik działu świadczeń rodzinnych (...) ustalił na podstawie z wydruku z Zus za 2017 r., że Pani [REDAKTOWANE] posiada prawo do emerytury bądź renty od dnia [REDAKTOWANE] z wydruku ZUS wynika, że jest to jej jedyne źródło dochodu. Pani P.K. nie rozliczyła się z Urzędem Skarbowym za rok 2017 r., w związku z czym została wezwana do dostarczenia PIT 11 z ZUS na podstawie którego wypłacane jest świadczenie rentowe. Do ustalenia dochodów został wykorzystany ww. dokument. Według informacji ze Strony Urzędu Skarbowego, osoby których emerytura bądź renta jest jedynym źródłem utrzymania, nie muszą dodatkowo wypełniać zeznania rocznego Pit. Również gdy dodatkowym źródłem emeryta jest zasiłek pogrzebowy, to nadal nie trzeba się rozliczać-zasiłek jest bowiem zwolniony z podatku”.

(dowód, akta kontroli, str.81)

2. W sprawach nr 4 (S.R.) oraz nr 5 (N.P) nieprawidłowo ustalono dochody rodziny. Weryfikując dochód nie skompletowano dokumentów niezbędnych do wyliczenia dochodu utraconego (brak dokumentu zawierającego wysokość utraconego dochodu). Powyższe nie miało wpływu na prawidłowość przyznanego świadczenia

Zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. w przypadku utraty dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy lub po tym roku, ustalając jego dochód, nie uwzględnia się dochodu utraconego. W myśl art. 15 ust. 4a w przypadku utraty dochodów lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 4 (S.R.) wyjaśnił:

„W sprawie Pani S.R. pracownik działu świadczeń rodzinnych (...) nie wzięła po uwagę dochodów za 2017 r. na podstawie dostarczonego przez wnioskodawczynię świadectwa pracy. Pani S.R. za rok 2017 uzyskiwała zgodnie z wydrukiem z bazy danych ZUS dochody

z 2 źródeł: z tytułu umowy o pracę (...) oraz z tytułu zasiłku dla bezrobotnych (dochód utracony na podstawie dokumentu wydrukowanego z systemu SEPI w którym znajdują się kwoty wypłaconych zasiłków dla bezrobotnych w ujęciu miesięcznym. Obydwa źródła dochodu na dzień rozpatrywania wniosku były już zakończone. Klientka w trakcie kontroli została wezwana od dostarczenia brakującego dokumentu tj. Pit 11 za 2017 r. z tytułu umowy o pracę oraz Pit 11 za 2017 r. z tytułu pobranych zasiłków dla bezrobotnych. Dokumenty zostały dostarczone następnego dnia. Ponowna weryfikacja dochodu rodziny wykazała, że dochód został policzony prawidłowo. W przyszłości pracownik dopilnuje aby w aktach sprawy znalazły się wszelkie wymagane dokumenty potwierdzające wysokość dochodu utraconego”.

(dowód, akta kontroli, str. 83)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 5 (N.P.) wyjaśnił:

„W sprawie Pani S.R. pracownik działu świadczeń rodzinnych (...) nie wziął po uwagę dochodów za 2017 r. na podstawie dostarczonego przez wnioskodawczynię 2 świadectw pracy. Pani N.P. za rok 2017 uzyskiwała zgodnie z wydrukiem z bazy danych ZUS dochody z 2 źródeł: z tytułu umowy o pracę z firmą (...) oraz firmą (...). Z trzeciego zatrudnienia w firmie (...) klientka nie uzyskała żadnego dochodu, gdyż pierwsza wypłata nastąpiła w styczniu <za grudzień 2017 r. >. Żadne z powyższych źródeł dochodu na dzień rozpatrywania wniosku nie miało miejsca. Klientka w trakcie kontroli < 24.09.2019 r.> została wezwana od dostarczenia brakującego dokumentu tj. Pit 11 za 2017 r. z tytułu umów o pracę. Dokumenty zostały dostarczone następnego dnia. Ponowna weryfikacja dochodu rodziny wykazała, że dochód został policzony prawidłowo. W przyszłości pracownik dopilnuje aby w aktach sprawy znalazły się wszelkie wymagane dokumenty potwierdzające wysokość dochodu utraconego”.

(dowód, akta kontroli, str.85)

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.).

W okresie świadczeniowym 2018/2019 Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 149 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 38 przypadkach skierowano do organu

właściwego dłużnika wniosek o podjęcie działań, w tym przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. W 15 sprawach przeprowadzono wywiad oraz odebrano oświadczenie majątkowe. Do zarejestrowania się w PUP, jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy zobowiązano 4 osoby. W stosunku do 1 dłużnika gminy poinformowano PUP o potrzebie aktywizacji. W okresie objętym kontrolą 6rotnie występowano z wnioskiem do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienia do kierowania pojazdami, oraz skierowano 4 wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego oraz nie występowano z wnioskiem o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. Wystosowano 2 wnioski o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie Ośrodek wydał 4 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Ponadto GOPS w Podgórzynie wydał 1 decyzję o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Do biura informacji gospodarczej przekazano 167 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 5 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (R.Sz.), nr 2 (G.K.), nr 3 (T.Sz.), nr 4 (D.R.) i nr 5 (M.P.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia

22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Podgórzyn, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Podgórzyn, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczone.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

Gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy lub bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych Organ wszczynał postępowanie w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W kontrolowanym okresie nie wydano żadnej decyzji w powyższym zakresie co skutkowało brakiem składanych wniosków do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny oraz brakiem zapytań do centralnej ewidencji kierowców o udzielenie informacji czy dłużnik posiada prawo jazdy.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz

informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- błędne adresowanie decyzji przyznającej zasiłek pielęgnacyjny osobie niepełnoletniej,
- nieprawidłowe ustalanie dochodu rodziny,
- błędne ustalanie okresu przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego,
- przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły, bez zaświadczenia lub oświadczenia potwierdzającego zameldowanie tymczasowe ucznia,
- przyznanie świadczeń, o które strona nie wnioskowała,
- brak wezwań do uzupełnienia dokumentacji,
- brak kompletu dokumentów dołączanych do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- błędny publikator ustawy kodeks postępowania administracyjnego,
- przekazywanie niekompletnej lub błędnej dokumentacji wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustalać na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnoprawnej lub innej osoby uprawnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej. Adresatem decyzji przyznającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnie osoby niepełnosprawne winna być osoba niepełnosprawna reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego. Podstawa prawna: art. 16 ust. 2 oraz art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.)
Termin realizacji: na bieżąco.
2. Za dochód przyjmować, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art.30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób

fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Dla następujących kategorii osób i odpowiadających im kodów tytułu ubezpieczenia: emeryci i renciści (kod tytułu ubezpieczenia 25 00, 25 01), osoby pobierające zasiłek lub świadczenie przedemerytalne (kod tytułu ubezpieczenia 09 40, 09 41), osoby pobierając nauczycielskie świadczenie kompensacyjne (kod tytułu ubezpieczenia 26 00, 26 01), niezależnie od wartości składki na ubezpieczenie zdrowotne podanej w informacji pozyskanej z systemu emp@tia, należy ustalić faktyczną wysokość składki zdrowotnej w drodze pisemnej, poprzez wniosek do najbliższej jednostki ZUS.

Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 3 oraz art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

3. W przypadku ustalania prawa do dodatku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się szkoła, wzywać stronę o zaświadczenie lub oświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania. Mając na uwadze sprawę nr 27 (K.Ś.) należy wezwać stronę do uzupełnienia wniosku o ww. zaświadczenie lub oświadczenie. W przypadku braku zameldowania ucznia poza miejscem zamieszkania, decyzję nr 580/1/2018 z dnia 23.11.2018 r. należy skierować do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w celu stwierdzenia nieważności w części dot. ww. dodatku. Kserokopię decyzji SKO należy przesłać do tut. Wydziału. Po zapoznaniu się z decyzją SKO, wydane zostanie ewentualne zalecenie pokontrolne.

Podstawa prawna § 7pkt 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466)

Termin wykonania: 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

4. Jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo do świadczeń ustalać począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub

stopnia niepełnosprawności. Mając na uwadze sprawę nr 14 (B.Ł.) należy przyznać i wypłacić stronie świadczenie w postaci specjalnego zasiłku opiekuńczego w kwocie 1094,70 zł za okres od 14.06.2019 r. do 1.08.2019 r.

Mając na uwadze sprawę nr 16 (J.H.) należy stronie wypłacić świadczenie pielęgnacyjne za okres od 21.03.2019 r. do 31.03.2019 r. w kwocie 561,70 zł.

Podstawa prawna art. 24 ust. 2a oraz art. 31 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: 15 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

5. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku wzywać stronę do poprawienia wniosku. W przypadku niezastosowania się do wezwania wniosek pozostawić bez rozpatrzenia.

Podstawa prawna: art. 24a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Sprawy o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych załatwiać poprzez wydanie decyzji zawierającej rozstrzygnięcie co do istoty sprawy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Podstawa prawna: art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodów oraz wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, określające datę utraty dochodów oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

Podstawa prawna: § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466) oraz art. 9 ust. 3, art. 15 ust. 4a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r., poz. 670).

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Rzetelnie sporządzać decyzje administracyjne. Podstawę prawną w decyzjach administracyjnych powoływać dokładnie ze wskazaniem mających zastosowanie w tej

sprawie przepisów określonego aktu prawnego z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Nie kierować do wojewody celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, wniosków dot. ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego dla pełnoletniej osoby niepełnosprawnej w przypadku gdy członek jej rodziny przebywa poza granicami RP.

Podstawa prawna: Wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 8 marca 2001 r. w sprawie C-215/99.

Termin wykonania: na bieżąco.

10. W przypadku gdy system emp@tia wskaże, iż osoba nie rozliczyła się z dochodów osiągniętych w roku bazowym poprzedzającym okres świadczeniowy na które ustalane jest prawo do świadczeń alimentacyjnych, wzywać o zaświadczenie z Urzędu Skarbowego zawierające prawidłowe dochody osiągnięte w roku bazowym poprzedzającym okres świadczeniowy.

Podstawa prawna: art. 2 pkt 4, art. 15a ust. 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (dz. U. z 2019 r. poz. 670)

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Wójt Gminy Podgórzyn, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Barbara Żywilla
ZASTĘPCA KIEROWNIKA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Podgórzyn
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zych
Ewelina Zych